

בבא קמא מח

עניין: דמי ולדות לבעל

הפלאה כתובות טו:

מיהו אכתי קשה ממוציא שם רע דנותן לאביה מאה כסף ודילמא לאו אביה הוא וקי"ל לקמן דף מ"ד ע"ב דהמוציא שם רע על היתומה פטור. וכן קשה מדמי וולדות דאמרין בבבא קמא דף מ"ט דלאו צררי ניהו וע"ש. ועוד תקשה הרבה קושיות דהא אמר רחמנא מכה בהמה ישלמנה ודילמ' במקו' סיף נקב הוי כדאיתא בש"ס גבי מכה אדם בריש חולין. וכן קשה בנגיחת השור נימא דילמא טריפה הוי. וכן בשומר שנגנב ממנו השור דחייבו תורה לשלומי דילמא טריפה הוי. וראיתי בספר שער המלך שהקשה בפדיון בכור במת לאחר שלשים יום דחייב לשלם דילמא טריפה הוי והניח בצ"ע. ובאמת קשה מכל הני שזכרנו ונלענ"ד בזה כיון דאוקמי התורה על הרוב דלאו טריפה הוי לענין שאר מילי כגון באדם לענין ההורגו דחייב וכן בשור לענין איסור אכילה וכן דאביו הוא לענין מכה אביו וכיוצא בהן. ה"ה לענין ממונא ולא אמר' שמואל דאין הולכין בממון אחר הרוב אלא היכא דלא נפקא מיניה אלא לענין ממונא כגון בשור ונמצא נגחן וכן אינך דמייתי הש"ס בריש המוכר פירות. א"כ ה"נ לא שייך הא דשמואל הכא. ולפ"ז קשה נמי על התו'

פנים יפות פרשת משפטים

ותו קשה לי למאי דקי"ל [ב"ב צב:] דאין הולכין בממון אחר הרוב דחזקת ממון עדיפא, א"כ אפילו יש לה בעל לימא דילמא לאו אביו ולא בעל דברים ידי הוא, אך נראה דז"א דאמרין בב"ק דף ק"ג ע"ב בגזל אחד מחמשה ב"א וכו' מניח גזילה ביניהם ומסתלק, והיינו שיניח בב"ד כדאיתא בפ' המפקיד [לז:] והטעם כיון שבודאי חייב לא' צריך להניח בב"ד, וממילא היכא דיש לה בעל כיון דכבר אזלת ליה חזקת ממון אזלינן בתר רובא ונותנן לבעל, והיינו דכתיב ונתן בפלילים דלעולם צריך להניח בב"ד, אמנם בחידושי